

Korte impressie van de geschiedenis COOSPV naar een COOV

Op basis van vergaderstukken die het bestuur van de NVSPV (Nederlandse Vereniging van Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen) aan haar leden stuurde krijgt u een indruk van de geschiedenis rondom het COOSPV.

Het formele produkt van deze inspanningen is het “Handvest COOSPV” van juli 1989.

In november 1997 is de oprichting van het COOV een feit en wordt het COOSPV opgeheven.

In de bijlagen kunt u meer lezen over dit onderwerp.

F. Van Vugt
Administratiebureau NVSPV
Maart 2003

ONTWIKKELINGEN COOSPV Mei 1995

Informatie agendapunt 7 ALV

Zoals wij de vorige keer al meldde, is de nieuwe post-initiële opleiding tot SPV door het Coördinerend Orgaan Nascholing en Opleiding in de GGZ (CONO) goedgekeurd. Om de implementatie te realiseren is nog een grote inspanning nodig. En dat niet alleen. Er is ook geld nodig. Inmiddels is een deel van de benodigde financiering aangevraagd en toegezegd. In samenwerking met de Faculteit Gezondheidszorg van de Hogeschool van Utrecht wordt nu een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en een projectplan tijdschema voor de implementatie ontworpen. Indien dat haalbaar blijkt zal in 1996 een eerste groep spv-en nieuwe stijl opgeleid worden.

Het implementatie project zal ondermeer de volgende elementen bevatten:

- Aan de hand van het opleidingsplan moet er een onderwijscurriculum ontwikkeld worden.
- Er moet een profiel voor de hoofdopleider(s) worden opgesteld. Daarna moet zo snel mogelijk een hoofdopleider worden geworven. In eerste instantie één, later zeer waarschijnlijk vier.
- Er moet een profiel voor de praktijkopleiders worden opgesteld. Daarna moeten praktijkopleiders worden geworven.
- Er moeten opleidingsinstellingen worden geworven aan de hand van ontwikkelde criteria.
- Er moeten supervisors worden aangesteld.
- De opleidingscommissie die voor de toetsing van de opleiding moet zorgen, moet geïnstalleerd worden.

Naast de implementatie van de nieuwe opleiding bleek het ook noodzakelijk het COOSPV te reorganiseren. Het huidige voltallige COOSPV bestuur heeft daartoe besloten.

Directe aanleiding is de recente zetelverdeling in de Kamer van het CONO die mogelijk werd na de oprichting van het COOPV (Centraal Orgaan Opleidingen Psychiatrisch Verpleegkundigen).

De Kamer voor de verpleegkundige beroepsgroep in de GGZ (goed voor één stem binnen het CONO) kent nu één zetel en één waarneemzetel. Samen met het COOPV is het COOSPV nu verantwoordelijk voor de verpleegkundige opleidingen in de GGZ. Een fusie of innige samenwerking ligt dan ook als toekomstperspectief voor de hand. Een verkenningpatrouille verkent reeds de (on)mogelijkheden. In deze nieuwe context blijkt de oude organisatiestructuur van het COOSPV te omslachtig, traag en derhalve inadequaat.

Daarenboven bleek de ideologie van de oude organisatiestructuur die gebaseerd was op veel overleg met en voeding vanuit de regio's, in de praktijk zeer gebrekkig te functioneren. De snelheid en hoeveelheid veranderingen en ontwikkelingen die een onmiddellijke bestuurlijke reactie vroegen, maakte dat feitelijk het dagelijks bestuur van het COOSPV het beleid vormde en uitvoerde. Op gezette tijden informeerde zij slechts de afvaardiging uit de regio's. Uiteraard leverde deze praktijk aan beide kanten de nodige frustraties op.

Desalniettemin hebben een aantal regio's zich tot belangrijke overlegplatforms en kwaliteitsorganen ontwikkeld. In een aantal regio's worden regelmatig discussie- of thema-avonden georganiseerd. Het belang hiervan is evident. Vandaar dat het Gezamenlijk Overleg van het COOSPV (bestuur en regiovertegenwoordigers) en de NVSPV tevens besloten hebben de regio-organisatie te handhaven, maar dan als autonome eenheden aangehaakt bij en ondersteund door de vereniging. Het bestuur van de vereniging zal daartoe een voorstel aan de regiovertegenwoordigers voorleggen.

De nieuwe organisatiestructuur van het COOSPV is op dit moment in ontwikkeling. Vermoedelijk zal het worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de opleidingsinstelling, de hoofdopleiders en de NVSPV. Net als het huidige COOSPV zal het zich bezig houden met opleiding en nascholing aangelegenheden. De strekking van het huidige convenant blijft gehandhaafd. Dit wil zeggen dat het beleid over opleiding en nascholing instemming behoeft van de NVSPV.

Een viertal onderwerpen markeren de hoofdactiviteiten van het COOSPV.

Nieuwe opleiding tot het specialisme in de psychiatrische verpleegkunde

Met een niet aflatende inzet blijft het COOSPV zich er voor inzetten dat de door ons gewenste kwalitatief hoogwaardige opleiding voor SPV-en er komt. Daarbij spelen wij waar mogelijk in op de ontwikkelingen zoals die zich om ons heen voltrekken.

Organisatorisch steunen wij het initiatief van het Coördinerend Orgaan Nascholing en Opleiding in de GGZ (CONO) om vanuit een Stichting Opleidingsinstelling in oprichting de landelijke specialisten opleiding een bestuurlijk fundament te geven. Vanuit de NVSPV zullen wij samen met onze basisberoepsvereniging (NVPV) en de werkgevers het bestuurlijk centrum gaan vormen. Wij zetten ons er voor in dat de bestuurlijke grondvesten solide zijn en de positie van de beroepsgroep wordt veilig gesteld. Daarbij treden wij veelvuldig in overleg met de verschillende betrokken relevante partijen en actoren.

Inhoudelijk willen wij de opleiding tot SPV, zoals in april 1994 door het CONO werd vastgesteld, verbreden zodat het aansluit op de huidige actualiteit binnen de GGZ en de hervormingen binnen het verpleegkundige basisonderwijs. Wel stellen wij dat de sociaal-psychiatrische oriëntatie, ons professionele erfgoed, behouden blijft. Als toekomstige sub-Kamer voor het verpleegkundig specialisme in de GGZ zijn wij als eerste verantwoordelijke voor het vaststellen en toetsen van de inhoudelijke criteria waaraan de specialistische opleiding moet voldoen. In het augustus-nummer ons vakblad Sociale Psychiatrie is uitvoerig verslag gedaan van onze vorderingen.

Vorming brede Kamer voor Verpleegkundigen

Al geruime tijd werken wij samen met het Centraal Orgaan Opleidingen van de basis verpleegkundige beroepsgroep werkzaam in de GGZ (COOPV) aan een hechte formele samenwerking, gericht op de toekomst. Deze is wat ons betreft nagenoeg 'teken klaar'. De samenwerking zal vastgelegd worden in convenant tussen de beroepsverenigingen NVPV en NVSPV. Met dit convenant kunnen wij in aanmerking komen voor een Kamer voor Verpleegkundigen in de GGZ in de nieuwe Stichting Coördinerend Orgaan Nascholing en Opleiding in de GGZ. Vanaf dat moment worden opleidings- en nascholingszaken aangaande de verpleegkundige beroepsgroep werkzaam in de GGZ behartigd worden door het gezamenlijke Centraal Orgaan Opleidingen Verpleegkundigen in de GGZ (COOV). Wij nemen daarbij als sub-kamer de kwesties ter hand die het specialisme aangaan, en het COOPV neemt als subkamer de kwesties ter hand die de het initiële traject aangaan en het post-initiële traject uitgezonderd het specialisme.

Vorbereiding specialisten sub-Kamer

Als voorbereiding op de nieuwe positie van het COOSPV, die als subkamer binnen het COOV moet gaan functioneren, hebben wij het COOSPV gereorganiseerd. Hiervan deden wij op eerdere ledenvergaderingen al melding. In juni dit jaar is de reorganisatie afgerond. De belangrijkste wijziging is wellicht het loslaten van de regionale overleegenheden uit de organisatiestructuur van het COOSPV. Ook de vergadering van het Georganiseerd Overleg is daarmee komen te vervallen. Wel heeft zowel het bestuur van de NVSPV als het COOSPV er zich voor uitgesproken dat er een overlegstructuur behouden blijft tussen de regionale overleegenheden. De vereniging kan daarbij een verbindende schakel zijn.

Het huidige gereorganiseerde COOSPV wordt gevormd uit ervaren beroepsbeoefenaren, die werkzaam zijn in de betreffende beroepspraktijk. Deze zijn aangewezen door de beroepsvereniging (NVSPV). Verder hebben opleiders tot het betreffende beroep zitting in het COOSPV, aangewezen door de opleidingsinstelling.

Nascholing en deskundigheidsbevordering

Met het in werking treden van de Wet BIG wordt nascholing en deskundigheidsbevordering de komende periode een belangrijk speerpunt dat een geweldige kwaliteitsimpuls voor de sociaal psychiatrisch verpleegkundige beroepsuitoefening kan gaan betekenen. In CON-verband (Centraal Overleg voor Nascholing in de GGZ) wordt er al stevig nagedacht over de mogelijkheden en wenselijkheden om deze zaken te koppelen aan de herregistratie. Het lijkt er op dat de Wet (Algemene Maatregel van Bestuur), geringe of zelfs geen eisen zal stellen aan de herregistratie. Maar dat wil nog niet zeggen dat de in de GGZ werkzame beroepsgroepen de mogelijkheid niet aangrijpen om tegen de achtergrond van de op handen zijnde tuchtrecht voor verpleegkundigen aanvullende eisen te stellen. De Minister streeft ernaar eind 1997 deze tuchtrechtspraak in werking te laten treden.

Wij participeren in deze discussie en bereiden ons er op voor om hier in de nabije toekomst samen met het COOPV actief beleid op te ontwikkelen.

COOSPV

De ontwikkelingen rond het vormen van een kamer Verpleegkundigen in het CONO (COOV) is de laatste maanden in een stroomversnelling geraakt. December jongstleden ontving zowel de NVSPV als de NVPV een brief van de heer Dijkhuis, voorzitter van het CONO, waarin hij stelde dat de basisvereniging (NVPV) verantwoordelijk werd gesteld voor de oprichting van het COOV. In dit orgaan moeten alle verpleegkundige beroepsgroepen in de GGZ vertegenwoordigd zijn, waarvan de NVSPV er één van de acht is. In diezelfde brief wordt de verantwoordelijkheid voor het voordragen van het specialisme voor verpleegkundigen in de GGZ, ook bij de NVPV gelegd, alleen een basisberoepsgroep kan voordragen voor het specialisme. In januari volgde er een brief waarin de subsidie voor het COOV afhankelijk werd gesteld van de samenwerking tussen de verschillende verpleegkundige beroepsverenigingen. Er ontstond veel verwarring en onvrede over dit standpunt. Er is toen intensief overleg geweest tussen de NVSPV en de NVPV. Uit dit overleg zijn een aantal afspraken voortgekomen: beide verenigingen gaan intensiever samenwerken, er zullen alleen gezamenlijke standpunten naar buiten gebracht worden, er wordt gezocht naar een structuur om de nauwere samenwerking ook formeel te maken.

Dit heeft ertoe geleid dat er een gezamenlijke conferentie werd georganiseerd 'de Berg en Dal conferentie' maart jongstleden. Het doel van de conferentie was om alle verpleegkundige beroepsgroepen in de GGZ in het COOV te laten participeren. Van de acht beroepsgroepen waren er twee afwezig. De overige zes hebben een convenant ondertekend. Verder is er besloten om de situatie zoals die tot nu toe in het CONO was (2 sub-kamers) te handhaven: één sub-kamer voor de initiële opleiding en één sub-kamer voor de post-initiële opleiding, deze sub-kamers vormen het COOV. Iedere beroepsgroep, en de opleiding, vaardigt één vertegenwoordiger af om deel te nemen in één van de sub-kamers. Uit deze kamers wordt een secretaris en een penningmeester benoemd. De voorzitter wordt voor twee jaar benoemd. Deze benoeming vindt niet plaats uit de sub-kamers, de voorzitter wordt in overleg met de verenigingen voorgedragen. Iedere vereniging levert om de beurt een voorzitter. Er is afgesproken dat het voorzitterschap de eerste twee jaar door de NVSPV vervuld zal worden. Kees Onderwater is voorgedragen en 16 april jongstleden heeft de installatie plaatsgevonden. Het nieuwe COOV moet bestuurlijk nog vorm krijgen.

Het oude COOSPV zal afgebouwd worden maar dit zal zeker nog enige maanden in beslag gaan nemen. Alle taken die door de NVSPV gedelegeerd waren aan het COOSPV moeten terug gegeven worden aan de NVSPV. Het COOSPV zal zijn huidige functie kwijtraken. Het COOSPV heeft de NVSPV voorgesteld om als werkgroep van de NVSPV te blijven functioneren. Het zou namelijk jammer zijn als de kennis die er is verloren zou gaan. Het bestuur van de NVSPV zal hierover een beslissing moeten nemen.

Ontwikkelingen rondom de nieuwe opleiding.

De nieuwe stichting is in totaal drie keer bij elkaar geweest. De vergaderingen verlopen moeizaam. Men zit niet op één lijn over de taken en de invulling van de stichting. Dit maakt de communicatie er niet gemakkelijker op. Intussen is een commissie van de NVSPV en de NVPV geïnstalleerd die tot taak heeft om voorstellen te doen over de inhoud en de eindtermen van de nieuwe opleiding. Er zal in een hoog tempo gewerkt moeten worden om de streefdatum van 1 januari 1998 te halen.

REGIO VERTEGENWOORDIGING SPV-en

In juni vorig jaar is er een bijeenkomst geweest met de regiovertegenwoordigers van het voormalige COOSPV. Tijdens deze vergadering werd door zowel de voormalige regiovertegenwoordigers als de bestuursleden voorgesteld om het regio overleg te handhaven. Via dit overleg kunnen de achterban en het bestuur wederzijds geïnformeerd worden over recente ontwikkelingen. Het bestuur zou de regio's verder willen gebruiken om principiële beslissingen die genomen moeten worden en geen uitstel verdragen, te bespreken met de regiovertegenwoordigers. Daarnaast is het voor de bestuursleden makkelijker om een vast aanspreekpunt per regio te hebben.

Als alle Riagg's een SPV overleg hebben, zouden de voorzitters (en vervangers) deel kunnen nemen aan een regio overleg dat bijvoorbeeld vier keer per jaar bij elkaar komt. De voorzitter van een regio overleg is bij voorkeur bestuurslid van de vereniging. Via deze regio- en SPV overleggen kan bijvoorbeeld aan ledenwerving gedaan worden, kan geïnventariseerd worden welke SPV-en specifieke deskundigheden hebben waarvan de vereniging gebruik zou kunnen maken. Dit maakt het organiseren van studiedagen makkelijker, de bezetting van werkgroepen kan verbeterd worden en vragenlijsten afnemen verloopt mogelijk efficiënter.

De concrete voorbeelden van onderwerpen waarover gesproken zou kunnen worden in de regio's zijn:

Deskundigheidsbevordering

Wat voor cursussen worden gevolgd door SPV-en en waar?

Wat heeft een SPV nodig aan bijscholing, waar liggen de behoeften, op welk vlak. Gaat het om SPV-en zonder of met VO? Er zal een inventarisatie moeten plaats vinden. De vereniging zou voor vragenlijsten kunnen zorgen. Via de regio's kunnen deze in de Riaggs verspreid en verzameld worden.

Kwaliteit van de MGZ en VO opleidingen.

Veel SPV-en begeleiden stagiaires, zijn gecommiteerden bij opleidingen, geven voorlichting of les. Deze informatie is van groot belang voor het COOV (voormalig COOSPV). Vanuit het bestuur en het COOSPV zullen plannen worden ontwikkeld om deze informatie te verkrijgen, te verwerken en om te zetten in beleid.

Profilering van onze beroepsgroep

Er ontstaan de laatste tijd veel discussies over verschillen en overeenkomsten tussen basis opgeleiden en specialistisch opgeleiden. Deze 'terreinen strijd' vindt plaats met inhoudelijke, ideële en financiële argumenten. Er leeft veel onzekerheid bij SPV-en over de huidige professionaliteit en de rechtspositie. Hieraan zal veel aandacht besteed moeten worden.

Jongstleden februari is er wederom een vergadering geweest met regiovertegenwoordigers en bestuursleden. De regio oost heeft helaas nog geen vaste vertegenwoordiger. Bij deze roepen wij leden op om zich te organiseren en deel te nemen aan zo'n overleg. Voor de regio-voorzitters is er een nieuwe vergadering met het bestuur gepland op 25 juni 1997 van 11.00 - 13.00 uur in het gebouw van het LCVV. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

Fenny de Vries,

Ivonne van der Padt,

(F:\invspv\alv97-1\COOSPV.197)

Kamer voor Verpleegkundigen

Op 16 april is het COOV, opvolger van het COOPV-COOSPV, geïnstalleerd. Alle onderstaande beroepsverenigingen:

Vereniging van Leidinggevendenden in de GGZ (VLGGZ 75 leden);
Vereniging ter bevordering van de Sociotherapie (VBS 160 leden);
Vereniging Consultatief Psychiatrisch Verpleegkundigen (VCPV 70 leden);
STIP staffunctionarissen in de psychiatrie (45 leden);
Nederlandse Vereniging Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen (NVSPV 925 leden);
Nederlandse Vereniging Psychiatrisch Verpleegkundigen (NVPV 250 leden);
Vereniging van Paazmanagers (125 leden);
Nederlandse Vereniging van Specialisten in de psychiatrie (NVSP 200 leden),
werden uitgenodigd om deel te nemen aan het COOV.

Een aantal beroepsverenigingen heeft te kennen gegeven niet te willen participeren in het COOV, anderen willen alleen de notulen ontvangen en schriftelijk reageren op het een en ander. Verder zijn er vertegenwoordigers uit het initiële - en postinitiële onderwijs en de HBO-raad.

De nieuwe samenstelling van het COOV betekende voor het COOPV en COOSPV dat het proces dat zij met elkaar op gang hadden gebracht een andere dimensie kreeg. In de huidige samenstelling moet er met meer partijen rekening gehouden worden, nieuwe vertegenwoordigers moeten worden ingevoerd in de bestuursstructuren. Dit kan oponthoud tot gevolg hebben. Zo hebben de deelnemende organisaties inspraak en zeggenschap over, onder andere, de opleiding voor Verpleegkundig Specialist. Dit betekent dat deze opleiding, van oorsprong het COOSPV- advies uit 1994, ook toegankelijk is voor andere verpleegkundigen en niet alleen voor SPV-en. Anderzijds is er een groter orgaan met meer deskundigen op verschillende terreinen. Het draagvlak is verbreed en de kwaliteit van het functioneren van het COOV kan nog meer verbeteren.

De Kamer bestaat uit twee sub-kamers, één voor initieel opgeleiden en één voor post-initieel opgeleiden. De subkamer initieel opgeleiden houdt zich momenteel bezig met criteria waaraan de MBO en HBO opgeleide verpleegkundigen van de toekomst zullen moeten voldoen, en de mogelijkheden voor nascholing van deze groep. Verpleegkundigen kunnen sinds augustus '97 niet meer kiezen of zij A, B of Z verpleegkundigen worden.

Pas in het laatste jaar van de opleiding wordt een keuze gemaakt voor de differentiatie A, B of Z.

Voor deze groep afgestudeerden zullen nascholingsmogelijkheden ontwikkeld moeten worden die kunnen leiden tot een specialisatie voor verpleegkundigen gekwalificeerd op niveau 4 (MBO) en 5 (HBO). De indeling op kwalificatieniveau wordt momenteel binnen opleidingen gebruikt, SPV-en vallen onder niveau 5+. De subkamer voor post-initieel opgeleiden houdt zich vooral bezig met de opleiding voor Verpleegkundig Specialist, verpleegkundigen gekwalificeerd op niveau 6.

Verder zijn er ook gemeenschappelijke activiteiten, zoals de vertegenwoordiging in het Coördinerend Orgaan Nascholing en Opleiding GGZ (CONO) en het Centraal Overleg Nascholing GGZ (CON). Zo heeft het COOV, door de inspanningen van de HMN, subsidie binnen gehaald ten behoeve van een nascholingstraject voor verpleegkundigen in de GGZ: "Vroege voortekenen van een psychose".

Nieuwe opleiding tot Verpleegkundig Specialist in de GGZ

Zoals het zich momenteel laat aanzien zal de subsidie en de erkenning voor de opleiding tot Verpleegkundig Specialist in de GGZ (VS-GGZ) worden toegekend. Dit betekent dat er in principe in januari 1998 kan worden gestart. Echter alvorens het zover is moet er nog heel veel gebeuren en dat terwijl er al zo ontzettend veel heeft plaats gevonden.

De eerste belangrijke ontwikkeling heeft te maken met de opleiding zelf. Zoals hierboven al werd beschreven zag het er lange tijd naar uit dat de nieuwe SPV-opleiding (COOSPV-advies '94) dé opleiding zou worden met erkenning tot V.S., en dus een artikel 14 beroep.

Zo'n erkenning kan echter alleen op voordracht van alle verpleegkundige beroepsverenigingen, de Algemene Vergadering Verplegenden en Verzorgenden (AVVV), die zich baseert op uitspraken van de beroepsverenigingen vertegenwoordigd in het COOV. De wet van de remmende voorsprong bleek ook hier van kracht te zijn. Wat door ons reeds ontwikkeld was viel niet exclusief ten deel aan ons. Omdat er in de psychiatrische verpleegkunde maar één erkenning voor het specialisme zal komen, maakten de andere verenigingen ook aanspraak op dit specialisme. Er was dus niet voldoende draagvlak om de nieuwe SPV opleiding door de basis beroepsorganisaties voor te laten dragen voor het specialisme, en dit is nu eenmaal een wettelijke voorwaarde. Dit draagvlak zou er wel komen als ook de andere verenigingen de mogelijkheid zouden krijgen om de opleiding tot V.S. te kunnen volgen. Dit besluit is met instemming van de verenigingen

genomen. De voorwaarde die de NVSPV heeft gesteld is dat als basis voor de opleiding tot V.S., het COOSPV-advies van '94 zou dienen. Het sociaal psychiatrisch gedachtengoed moest wat ons betreft als uitgangspunt genomen worden en dat is ook gebeurd.

Inmiddels zijn er vijf praktijkinstellingen gekozen waar de student V.S. haar/zijn stage kan volgen. De instellingen zijn verdeeld over heel Nederland:

Noord-Oost- Nederland	Stichting GGZ Friesland
Oost- Midden-Nederland	Stichting Adhesie
Zuid-West-Nederland	A.P.Z. De Grote Rivieren
Zuid-Midden-Nederland	Vacant
Noord-West-Nederland	Stichting GGZ N-Holland-noord.

De keuze voor genoemde instellingen is ingegeven door de samenwerkingsverbanden die er tussen instellingen in verschillende echelons bestaan. Hierdoor is het mogelijk dat de student zowel intra- en semi-murale als ambulante werkervaring kan opdoen. De praktijkopleiders zijn nog niet geselecteerd. De eerste hoofdopleider is inmiddels aangenomen en wel de heer J. Klungers.

Zoals al eerder werd gesteld zal de V.S. ingedeeld worden op kwalificatieniveau 6.

(F:\nvspv\alv97-2\COOV.297)